

Uzasadnienie uchwały w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2017 rok

Projekt uchwały budżetowej Gminy Żary na rok 2017 opracowany został zgodnie z procedurą określoną w Uchwale Nr XXXI/283/10 Rady Gminy Żary z dnia 30 września 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Żary oraz wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych przekazanych przez Ministra Finansów, a także zgodnie z Zarządzeniem Nr 28/16 Wójta Gminy Żary z dnia 16 września 2016 r. w sprawie opracowywania materiałów planistycznych do projektu uchwały budżetowej na rok 2017 oraz do zmiany wieloletniej prognozy finansowej. Projekt budżetu został oparty m.in. na danych przekazanych przez Ministra Finansów w zakresie projektowanych w budżecie państwa na 2017 rok kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej i udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, a także danych przekazanych przez Wojewodę Lubuskiego w zakresie planowanych na 2017 rok kwot dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i dochodów Skarbu Państwa związanych z realizacją tych zadań oraz dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych.

Przedkładany projekt budżetu gminy na 2017 rok zakłada następujące wielkości:

1) Dochody budżetu Gminy w łącznej kwocie wynoszą 45.127.635,60 zł, z tego:

- dochody bieżące w wysokości 45.075.135,60 zł, w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 31.867,20 zł;
- dochody majątkowe w wysokości 52.500 zł

2) Wydatki budżetu Gminy w łącznej kwocie wynoszą 45.427.635,60 zł, z tego:

- wydatki bieżące w wysokości 38.503.506,22 zł, w tym na wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 368.941,45 zł;
- wydatki majątkowe w wysokości 6.924.129,38 zł w tym na wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.486.622,55 zł;

3) Przychody budżetu w kwocie 1.475.000 zł z tego:

- a) z wolnych środków w kwocie 1.460.000 zł;
- b) ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy w kwocie 15.000 zł oraz

4) Rozchody budżetu ogółem w kwocie 1.175.000 zł, z tego:

- na spłatę otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek w wysokości 1.160.000 zł,
- udzielone pożyczki w wysokości 15.000 zł.

Planowany deficyt budżetu w wysokości 300.000 zł sfinansowany zostanie przychodami pochodzącymi z wolnych środków.

Projekt budżetu obejmuje także:

- 1) dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami,
- 2) dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- 3) dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 4) wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego,
- 5) planowane kwoty rezerwy ogólnej i rezerw celowych,
- 6) planowane dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych oraz jednostek spoza sektora finansów publicznych,
- 7) plan kwot dotacji celowych oraz podmiotowych,

- 8) limity zobowiązań,
- 9) upoważnienia dla Wójta.

W budżecie gminy zaplanowano zgodnie z art. 222 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych **rezerwy na łączną kwotę 650.881 zł** z tego:

- 1) **rezerwę ogólną** tworzoną w wysokości nie mniej niż 0,1 % i nie więcej niż 1 % wydatków budżetu - w wysokości 100.000 zł,
- 2) **rezerwę celową** na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego tworzoną w wysokości nie mniejszej niż 0,5 % wydatków budżetu pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym - w kwocie 119.389 zł,
- 3) **rezerwę celową** na wydatki związane z realizacją programów współfinansowanych ze środków unijnych - w kwocie 308.000 zł,
- 4) **rezerwę celową** na realizację zadań oświatowych – w kwocie 123.492 zł.

Zgodnie z Uchwałą NR V/44/15 Rady Gminy Żary z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie wyrażania zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego w budżecie gminy, w projekcie uchwały budżetowej Gminy Żary na 2017 rok wyodrębniono wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołectkiego. Zarezerwowana na ten cel kwota wynosi **458.781,55 zł**. Informacja o wysokości środków przypadających na poszczególne sołectwa została przekazana zgodnie z Regulaminem Funduszu sołectkiego Gminy Żary w terminie do 31 lipca 2016 roku. Wydatki na przedsięwzięcia ujęte we wnioskach sołectw zostały ujęte w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej i zaprezentowane z podziałem na każde sołectwo w załączniku do projektu uchwały budżetowej.

Z budżetu Gminy Żary w 2017 roku planuje się udzielić dotacje:

1) dla jednostek z sektora finansów publicznych na łączną kwotę 1.356.452 zł z tego:

- dotacja dla Miasta Zielona Góra na dofinansowanie zadań bieżących Izby Wytrzeźwień w Zielonej Górze, poprzez przyjęcie do izby osób nietrzeźwych, będących mieszkańcami Gminy Żary – 1.520 zł;
- dotacja dla Powiatu Żarskiego na dofinansowanie zadania pn. „Odnowienie stanu pierwotnego nawierzchni i położenie nowego chodnika w m. Lubanice „– kwota 18.600 zł;
- dotacja dla Powiatu Żarskiego na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1089F w m. Złotnik” – kwota 253.935 zł;
- dotacja dla Powiatu Żarskiego na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1093F poprzez budowę chodnika w m. Mirostowice Dolne” – kwota 402.397 zł;
- dotacja podmiotowa dla samorządowej instytucji kultury – 680.000 zł;

2) dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na łączną kwotę 907.500 zł z tego:

- dotacja dla ZOW Związku Ochotniczych Straży Pożarnych – 500.000 zł;
- dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków - 40.000 zł
- dotacje na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich zabytków wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Żary – 40.000 zł
- dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze pomocy społecznej i ochrony zdrowia 62.500 zł
- dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 60.000 zł
- dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze sportu, turystyki i krajoznawstwa – 205.000 zł

Plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami opiewa na łączną kwotę **11.377.841 zł** z tego:

- administracja publiczna – 20.771 zł;
- urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa - 2.450 zł;
- obrona narodowa – 1.500 zł;
- pomoc społeczna – 72.120 zł;
- rodzina – 11.281.000 zł.

Powyższe kwoty zostały ujęte w projekcie budżetu gminy na podstawie informacji przekazanych przez odpowiednie organy i z pewnością w trakcie roku ulegną zmianie.

Dochody

Łączne dochody Gminy Żary na 2017 rok zostały oszacowane w sposób ostrożny na poziomie **45.127.635,60 zł**. Na kwotę tę składają się dochody bieżące w wysokości **45.075.135,60 zł** oraz dochody majątkowe w wysokości **52.500 zł** uzyskane ze spłaty ratalnej sprzedanego mienia w latach poprzednich. Ze względów ostrożnościowych nie zakładano dochodów ze sprzedaży mienia.

W ramach dochodów bieżących najważniejsze kategorie stanowią:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – 9.475.098 zł (informacja przekazana przez Ministra Finansów);
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – 200.000 zł (oszacowane na podstawie przewidywanego wykonania roku 2016);
- podatki i opłaty lokalne – 9.226.793 zł - dochody do projektu budżetu ustalono na podstawie stawek obowiązujących w 2016 roku, a wynikających z:

1. *Podatek rolny* - W 2017 roku obowiązywać będzie stawka podatku rolnego wynikająca z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2016 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów, będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2017, tj. 52,44 zł za 1q.
2. *Podatek leśny* - W 2017 roku obowiązywać będzie stawka podatku leśnego wynikająca z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2016 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2016 r., tj. 42,0222 zł.
3. *Podatek od nieruchomości* - Uchwała Nr XI/86/15 Rady Gminy Żary z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz opłaty targowej na terenie Gminy Żary oraz Uchwała Nr XII/94/15 Rady Gminy Żary z dnia 11 grudnia 2015 r. zmieniająca Uchwałę Nr XI/86/15 Rady Gminy Żary w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz opłaty targowej na terenie Gminy Żary, a także Obwieszczenie Ministra Finansów z 28 lipca 2016 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 roku.

Przygotowany został również projekt Uchwały Rady Gminy Żary w sprawie stawek podatku od nieruchomości na terenie Gminy Żary, zakładający zmniejszenie stawki podatku od nieruchomości za grunty pozostałe, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego z kwoty 0,42 zł do kwoty 0,37 zł od 1m² powierzchni; grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych z kwoty 4,58 zł do kwoty 4,54 zł od 1 ha powierzchni; grunty objęte rewitalizacją z kwoty 3,00 zł do kwoty 2,98 zł od 1 m² powierzchni oraz za budynki pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego z kwoty 6,90 zł do kwoty 6,85 zł od 1m² powierzchni użytkowej. W przypadku podjęcia ww. Uchwały przez Radę Gminy Żary należy dostosować planowane dochody do stawek wynikających z Uchwały.

4. *Podatek od środków transportowych* - Uchwała Nr XI/85/15 Rady Gminy Żary z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień w tym podatku na terenie Gminy Żary oraz Uchwała Nr XII/93/15 Rady Gminy Żary z dnia 11 grudnia 2015 r. zmieniająca Uchwałę Nr XI/85/15 Rady Gminy Żary w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień w tym podatku na terenie Gminy Żary.

5. *Dochody z tytułu podatków* realizowanych za pośrednictwem Urzędów skarbowych zostały oszacowane na podstawie przewidywanego wykonania w 2016 r.
6. *Dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi* zostały oszacowane na podstawie stawek wynikających z Uchwały Nr X/83/15 Rady Gminy Żary z dnia 29 października 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty.
7. *Pozostałe dochody* oszacowano na podstawie wykonania lat poprzednich uwzględniając zawarte umowy najmu, dzierżawy, użytkowania wieczystego oraz udzielone zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

- z subwencji ogólnej – 11.415.969 zł (informacja przekazana przez Ministra Finansów);

- z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące – 12.495.002,20 zł – na podstawie informacji uzyskanych od odpowiednich organów;

Wydatki

Łączne wydatki budżetu Gminy oszacowano w wysokości **45.427.635,60 zł** z tego:

1) wydatki bieżące stanowią kwotę 38.503.506,22 zł, w tym:

a) *wydatki jednostek budżetowych w kwocie 23.954.263,77 zł, w tym na:*

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 14.417.233,72 zł,

- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań w kwocie 9.537.030,05 zł,

b) *dotacje na zadania bieżące w kwocie 1.049.020 zł,*

c) *świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 12.831.281,00 zł,*

d) *wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 w kwocie 368.941,45 zł,*

e) *obsługę długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 300.000 zł;*

2) wydatki majątkowe w kwocie 6.924.129,38 zł, w tym:

a) *wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 6.874.129,38 zł w tym na wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.486.622,55 zł,*

b) *wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów w kwocie 50.000 zł.*

Poszczególne obszary wydatków kształtują się następująco:

1) rolnictwo i łowiectwo – 3.297.200,57 zł w tym:

- wydatki bieżące – 1.090.983,58 zł

- wydatki majątkowe – 2.206.216,99 zł, w tym:

- *Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Lubomyśl – kwota 910.621,16 zł;*

- *Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania i ujęcia wody w miejscowości Drożków – kwota 1.055.595,83 zł;*

- *Rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Bieniów – kwota 240.000 zł.*

2) wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 1.000 zł – wydatki bieżące

3) transport i łączność – 3.329.802,67 zł w tym:

- wydatki bieżące – 450.248,12 zł;

- wydatki majątkowe 2.879.554,55 w tym:

- *Kompleksowy Program Komunikacji w Żarsko – Żagańskim Obszarze Funkcjonalnym – kwota 378.349,26 zł;*

- *Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Żarskiego – kwota 674.932 zł, w tym:*

- dofinansowanie zadania pn. „Odnowienie stanu pierwotnego nawierzchni i położenie nowego chodnika w m. Lubanice” – kwota 18.600 zł;

- dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1089F w m. Złotnik” – kwota 253.935 zł;
- dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1093F poprzez budowę chodnika w m. Mirostowice Dolne” – kwota 402.397 zł;
- *Modernizacja drogi Dąbrowiec dz. nr 25 – kwota 200.000 zł;*
- *Modernizacja drogi Kadłubia dz. nr 142 – kwota 175.000 zł;*
- *Modernizacja drogi Rościce dz. nr 35 – kwota 195.000 zł;*
- *Modernizacja drogi Siodło – dz. nr 283 – kwota 150.000 zł;*
- *Utworzenie Żarsko – Żagańskiej strefy gospodarczej w ŻŻOF – kwota 1.096.273,29 zł;*
- *Zadania w ramach Funduszu Sołeckiego – kwota 10.000 zł.*

4) gospodarka mieszkaniowa - 290.458,80 zł – wydatki bieżące

5) działalność usługowa – 94.479,88 zł – wydatki bieżące

6) administracja publiczna – 4.031.785,00 zł - wydatki bieżące - (w tym zadania zlecone 20.771 zł);

7) urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 2.450 zł – wydatki bieżące - (zadania zlecone);

8) obrona narodowa -1.500 zł - wydatki bieżące - (zadania zlecone);

9) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 801.630,96 zł w tym:

- wydatki bieżące – 271.630,96 zł;
- wydatki majątkowe 530.000 zł w tym:

- *Dofinansowanie wykonania projektu budowlanego nowej strażnicy KP PSP w Żarach – 30.000 zł;*
- *Dofinansowanie ZOW Związku Ochotniczych Straży Pożarnych na zakup średniego samochodu pożarniczego dla OSP – kwota 500.000 zł;*

10) obsługa długu publicznego – 300.000 zł;

11) rozliczenia finansowe i rezerwy – 650.881,00 zł;

12) oświata i wychowanie – 12.465.335,00 zł w tym:

- wydatki bieżące – 12.445.335 zł;
- wydatki majątkowe 20.000 zł w tym:

- *Wykonanie pieca CO w ZS Grabik – kwota 20.000 zł*

13) ochrona zdrowia – 117.520 zł – wydatki bieżące;

14) pomoc społeczna, edukacyjna opieka wychowawcza – 2.662.324,45 zł, wydatki bieżące 2.650.324,45 zł (w tym zadania zlecone 72.120 zł); wydatki majątkowe – 12.000.00 zł

15) rodzina – 11.462.918 zł, wydatki bieżące (w tym zadania zlecone 11.281.000 zł);

16) gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 2.839.356,25 zł w tym:

- wydatki bieżące – 2.472.156,25 zł;
- wydatki majątkowe – 367.200 zł w tym:

- *Budowa oświetlenia w miejscowości Grabik – kwota 126.000 zł;*
- *Budowa oświetlenia w miejscowości Mirostowice Dolne – kwota 56.000 zł;*
- *Zadania w ramach Funduszu Sołeckiego – kwota 95.200 zł;*
- *Dofinansowanie do przydomowych oczyszczalni ścieków – 40.000 zł;*

- Dofinansowanie projektu pn. "Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno – kanalizacyjnych w aglomeracji Żary" – 50.000 zł;

17) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 1.896.416,08 zł w tym:

- wydatki bieżące – 1.839.656,08 zł
- wydatki majątkowe 56.760 zł – zadania w ramach Funduszu Sołeckiego

18) kultura fizyczna – 1.182.576,94 zł w tym:

- wydatki bieżące – 330.179,10 zł
- wydatki majątkowe 852.397,84 zł w tym:
 - Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ZS Grabik – kwota 450.000 zł;
 - Budowa placu zabaw w Sieniawie Żarskiej – kwota 80.000 zł;
 - Budowa siedmiu siłowni zewnętrznych w Gminie Żary (Stawnik, Olbrachtów, Lubomyśl, Mirostowice Górne, Siodło, Miłowice, Biedrzychowice) – kwota 121.497,84 zł;
 - Budowa siłowni zewnętrznej w miejscowości Lubanice – kwota 5.000 zł;
 - Budowa siłowni zewnętrznej w miejscowości Łukawy – kwota 16.000 zł;
 - Budowa szatni sportowej w miejscowości Łaz – kwota 160.000 zł;
 - Zadania w ramach Funduszu sołeckiego – kwota 19.900 zł;

Przychody i rozchody

W projekcie budżetu Gminy na 2017 r. zaplanowano:

1) **Przychody** w łącznej kwocie 1.475.000 zł pochodzące z wolnych środków (kwota 1.460.000 zł) oraz ze spłaty pożyczek udzielanych z budżetu Gminy dla organizacji pozarządowych na wkład własny na realizację projektów dofinansowanych ze środków pochodzących z funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych (kwota 15.000 zł);

2) **Rozchody** w łącznej kwocie 1.175.000 zł z tego:

- udzielone pożyczki i kredyty – 15.000 zł
- spłata otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek – 1.160.000 zł

W wyniku przeprowadzenia konsultacji rocznego „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2017”, w projekcie Uchwały Rady Gminy Żary w sprawie rocznego programu współpracy ujęto możliwość ubiegania się przez organizacje pozarządowe o pożyczkę, z przeznaczeniem na wkład własny na potrzeby realizacji projektów z udziałem środków zewnętrznych. Zgodnie z projektem Regulaminu udzielania pożyczek z budżetu Gminy Żary objęte pożyczką przedsięwzięcie musi wpisywać się w zakres zadań realizowanych przez gminę, służyć poprawie warunków życia mieszkańców gminy i być zgodne ze strategią rozwoju gminy, a także musi być realizowane na terenie Gminy Żary. Ponadto pożyczka udzielana będzie na określony czas nieprzekraczający roku budżetowego, tj. ostateczna spłata pożyczki oraz rozliczenia końcowego będzie następować do 15 grudnia roku budżetowego. W związku z powyższym w projekcie uchwały budżetowej Gminy Żary na 2017 rok zaplanowano przychody oraz rozchody w wysokości 15.000 zł z przeznaczeniem na ww. cel.

Zadłużenie Gminy Żary na początek 2017 roku będzie wynosić 6.191.533 zł i będzie spłacane zgodnie z następującym harmonogramem:

- rok 2017 – kwota 1.160.000 zł;
- rok 2018 – kwota 1.200.000 zł;
- rok 2019 – kwota 1.240.000 zł;
- rok 2020 – kwota 1.280.000 zł;
- rok 2021 – kwota 1.311.533 zł;

Projekt budżetu Gminy Żary na 2017 rok został opracowany w sposób celowy i oszczędny, ze skoncentrowaniem środków na realizację rzeczywistych i niezbędnych zadań z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. W pierwszej kolejności wzięto pod uwagę zadania rozpoczęte w latach poprzednich wymagające kontynuacji dla spodziewanego efektu, zadania które relatywnie szybko spowodują obniżenie wydatków bieżących oraz zadania, których wykonanie spowoduje tworzenie nowych dochodów dla Gminy. Projekt budżetu zabezpiecza środki na zadania dla jednostek organizacyjnych Gminy na poziomie zapewniającym ich sprawne i nieprzerwane funkcjonowanie.